
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

УДК 339.543(477)

МЕРЕЖКО Ніна,

д. т. н., професор, завідувач кафедри товарознавства та митної справи КНТЕУ

КАЛУГА Ніна,

к. х. н., доцент кафедри товарознавства та митної справи КНТЕУ

ОЧЕРЕТ Андрій,

начальник відділу декларування товарів Управління декларування та митних режимів Департаменту організації митного контролю Державної фіскальної служби України, м. Київ

ІНСТИТУТ УПОВНОВАЖЕНОГО ЕКОНОМІЧНОГО ОПЕРАТОРА В УКРАЇНІ

Проаналізовано нормативно-правові аспекти концепції уповноваженого економічного оператора як міжнародної програми партнерства «митниця – бізнес». Проведено оцінку сучасного стану та перспектив функціонування інституту уповноваженого економічного оператора в Україні. Надано рекомендації щодо вирішення питань імплементації положень законодавства ЄС до вітчизняного митного законодавства стосовно функціонування інституту уповноваженого економічного оператора.

Ключові слова: уповноважений економічний оператор, митні органи, спеціальні спрощення, Рамкові стандарти безпеки.

Мережко Н., Калуга Н., Очерет А. Институт уполномоченного экономического оператора в Украине. Проанализированы нормативно-правовые аспекты концепции уполномоченного экономического оператора как международной программы партнерства «таможня – бизнес». Проведена оценка современного состояния и перспектив функционирования института уполномоченного экономического оператора в Украине. Даны рекомендации по решению вопросов имплементации положений законодательства ЕС к отечественному таможенному законодательству касательно функционирования института уполномоченного экономического оператора.

Ключевые слова: уполномоченный экономический оператор, таможенные органы, специальные упрощения, Рамочные стандарты безопасности.

© Мережко Н., Калуга Н., Очерет А., 2016

Постановка проблеми. Євроінтеграція є головним і незмінним зовнішньополітичним пріоритетом України, основою стратегії її економічного та соціального розвитку. Цей стратегічний курс передбачає, зокрема, поступове наближення національного митного законодавства до міжнародних норм, правил і стандартів, створення сприятливого бізнес-клімату, розвиток партнерства «митниця – бізнес».

Актуальним завданням у сучасних умовах є впровадження такої системи митного контролю, яка спростила б зовнішньоекономічну діяльність (ЗЕД) суб'єктам господарювання без загроз для послаблення зовнішньої безпеки держави. Міжнародною митною моделлю державно-приватного партнерства, яка спрямована на забезпечення балансу максимально можливого рівня безпеки усього ланцюга поставок товарів та максимального сприяння суб'єктам зовнішньоекономічної діяльності в міжнародній торгівлі, є концепція уповноваженого економічного оператора (УЕО).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні та практичні аспекти впровадження інституту УЕО, світовий досвід його функціонування, а також становлення правових норм України щодо міжнародної митної моделі державно-приватного партнерства досліджували такі науковці, як І. Бережнюк, П. Пашко, С. Терещенко, І. Несторишен, Л. Прус, Т. Білоус-Осінь, В. Сергейчик, О. Вакульчик, І. Харламова, Є. Веденєєв тощо [1–9]. Однак питання узгодження нормативних засад функціонування УЕО в Україні з міжнародними вимогами, проблематика розвитку національного адміністративно-правового статусу УЕО потребує детальнішого вивчення.

Метою статті є визначення стратегічних напрямів розвитку концепції уповноваженого економічного оператора в Україні з урахуванням євроінтеграційних пріоритетів.

Матеріали та методи. Дослідження проведено із застосуванням загальнонаукових методів: системного підходу, теоретичного узагальнення і порівняння, аналізу та синтезу.

Результати дослідження. Сучасні реалії розвитку міжнародної торгівлі спонукають до активного співробітництва й інтенсивного спілкування між митними адміністраціями та учасниками зовнішньоекономічних операцій.

Підвищення ефективності експортно-імпоротної діяльності підприємницьких структур прямо пов'язане з введенням спеціальних спрощених процедур, що дають змогу мінімізувати фінансові та часові витрати на здійснення митних формальностей, оптимізувати логістичний ланцюг.

Однією з головних проблем функціонування митних органів, і не лише в Україні, є конфліктність та суперечливість тих функцій, які вони виконують відповідно до національного законодавства, а саме: правоохоронна, фіскальна та функція сприяння бізнесу. Вельми слушною є думка, що функція сприяння діяльності суб'єктів ЗЕД з позиції мінімізації податкового навантаження є конфліктною стосовно фіскальної

функції, а в плані лібералізації митних процедур – суперечлива щодо правоохоронної функції [4].

Форму програми партнерства «митниця – бізнес» вперше окреслено на міжнародному рівні у Міжнародній конвенції про спрощення та гармонізацію митних процедур (переглянуто Кіотську конвенцію) шляхом встановлення спеціальних спрощених митних процедур для «уповноважених осіб», які відповідають певним критеріям [10].

Наступним кроком розвитку інституту «уповноважених осіб» стало прийняття Всесвітньою митною організацією (ВМО) у 2005 р. Рамкових стандартів безпеки та спрощення міжнародної торгівлі (*SAFE Framework*). Рамковими стандартами ВМО вперше на нормативному рівні закріплено введення нового суб'єкта митних відносин – уповноваженого економічного оператора [11]. У такому контексті під ним розуміють учасника ЗЕД, чия діяльність отримала схвалення митної адміністрації як відповідна нормам ВМО чи стандартам забезпечення безпеки мережі поставки товарів.

Загальну характеристику основних положень концепції УЕО як міжнародної партнерської програми між митними адміністраціями та суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності наведено в *табл. 1*.

Таблиця 1

**Характеристика основних положень концепції
уповноваженого економічного оператора**

Положення	Зміст
Спрощення для УЕО	Здійснення митного контролю в першочерговому порядку. Надання меншого обсягу інформації. Здійснення митного огляду під час перетину кордону у виняткових випадках. Врахування наявності сертифіката УЕО в системі аналізу ризиків та менший обсяг митних формальностей, пов'язаних з перевіркою товарів або документів на них
Критерії, потрібні для міжнародного визнання статусу УЕО	Позитивна історія дотримання митного законодавства. Використання системи обліку та звітності, що дає змогу здійснювати митний контроль. Здатність виконувати фінансові зобов'язання. Забезпечення попередження та виявлення порушень законодавства (використання відповідних стандартів безпеки)
Сертифікати, які підтверджують статус УЕО	На спрощення митних процедур. Щодо надійності і безпеки. На спрощення митних процедур та щодо надійності і безпеки
Міжнародне визнання статусу УЕО	Статус УЕО може визнаватися не лише в країні за місцезнаходженням підприємства, а й в інших країнах. Визнання можливе лише за наявності єдиних критеріїв оцінки підприємства. Міжнародному визнанню підлягає тільки УЕО, який відповідає критеріям безпеки

Джерело: розроблено авторами

Прийняття Рамкових стандартів стало початком активного впровадження програм УЕО переважно розвиненими країнами.

Найпершими в реалізації концепції УЕО стали країни ЄС [1]. У червні 2006 р. ВМО прийняла міжнародні директиви щодо статусу уповноваженого економічного оператора, і понад 140 членів ВМО засвідчили свій намір щодо їх імплементації в національне законодавство за допомогою прийняття відповідних програм [6]. У січні 2008 р. внесено зміни до Митного Кодексу Європейського Союзу, відповідно до яких сертифікат уповноваженого економічного оператора визнають усі члени ЄС [12]. Серед країн ЄС надання статусу уповноваженого економічного оператора здійснюють пропорційно до економічного розвитку держави. У Німеччині видають близько 25 % від усіх наданих сертифікатів у ЄС, Нідерландах – 15 %, Швеції – 10 %, Франції – 9 %, Італії – 8 %, Великобританії – 7 % [6].

В українському законодавстві відповідні положення концепції УЕО відображено у новій редакції Митного кодексу України (*далі* – Кодекс). На думку багатьох експертів, це одне з найбільш прогресивних нововведень Кодексу.

Запровадження інституту УЕО відповідно до міжнародних вимог є кроком, що демонструє готовність України до послідовної реалізації економічної політики як щодо сприяння надходженню іноземних товарів на національний ринок, так і безперешкодного поширення українських товарів на зарубіжні ринки інших країн. За оцінкою науковців, організація Україною інституціонального механізму функціонування означеного економіко-правового інституту відповідно до встановлених міжнародною європейською спільнотою норм щодо уніфікації та спрощення є одним із визначальних факторів активізації участі України у тривалих глобалізаційних та інтеграційних процесах [9].

Статус УЕО надають підприємству шляхом видачі сертифіката та включення його до єдиного реєстру УЕО [13]. Підприємство має відповідати критеріям, установленим для отримання відповідного сертифіката, вид якого (на спрощення митних процедур; щодо надійності і безпеки; на спрощення митних процедур та щодо надійності і безпеки) воно визначає самостійно. Спеціальні спрощення відрізняються залежно від того, який сертифікат отримує підприємство (*див. табл. 2*).

Зважаючи на норми Кодексу, статус УЕО буде доступним лише платоспроможним підприємствам, які упродовж трьох років є суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності та мають відповідну систему обліку товарів і не мають заборгованостей та фактів порушення ними митних правил. Однак платоспроможності та бездоганної митної історії недостатньо – бажання отримати статус УЕО спричинить ретельні перевірки митними органами та проходження самооцінного анкетування.

Результати аналізу положень Кодексу, які регламентують запровадження в Україні інституту УЕО, свідчать, що вони не повністю відповідають тим нормам, що їх містить Митний кодекс ЄС, зокрема:

- запроваджено сертифікати УЕО, назви яких відповідають європейським, але не виокремлено вимог для їх отримання;

- УЕО надано право на автоматичне застосування першого методу визначення митної вартості. Цим створено ризики несплати митних платежів та не визначено, як діяти, коли перший метод не підлягає застосуванню у принципі;
- для отримання статусу УЕО слід здійснювати зовнішньоекономічну діяльність не менше 3-х років, що унеможливило отримання такого статусу митними брокерами;
- для того, щоб користуватися одним із спрощень, потрібно пройти всю процедуру оцінки;
- не передбачено можливості взаємного визнання УЕО;
- немає зобов'язань перевізників або суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності здійснювати попереднє інформування про товар.

Таблиця 2

**Спеціальні спрощення, які отримує
уповноважений економічний оператор**

Сертифікат	Зміст
Щодо надійності і безпеки	Зменшений обсяг відомостей, які потрібно надати митниці до прибуття на митну територію України та/або вибуття за межі митної території України товарів
	Тимчасове зберігання товарів, що перебувають під митним контролем, у приміщеннях, на відкритих та критих майданчиках УЕО
	Зняття митного забезпечення без отримання дозволу митниці
На спрощення митних процедур	Здійснення митного оформлення в першочерговому порядку
	Розміщення товарів на складі тимчасового зберігання закритого типу без отримання дозволу митниці
	Митне оформлення товарів на об'єктах УЕО
На спрощення митних процедур та щодо надійності і безпеки	Можливість одночасного надання спеціальних спрощень

Джерело: розроблено авторами

Крім того, з огляду на вимоги Кодексу, нині немає нормативно-правового регулювання механізму визначення операторів, порядку видачі сертифіката УЕО та затвердження форм заяви про видачу сертифіката УЕО, анкети з результатами самооцінки, проведеної заявником, та сертифіката УЕО, що не дозволяє дає змоги практично запровадити в дію інститут УЕО.

Проблеми практичної реалізації в Україні інституту УЕО пов'язані також з нерозвиненістю обміну інформацією щодо відповідного суб'єкта ЗЕД між органами державної влади; браком єдиних інформаційних ресурсів органів державної влади; слабкою мотивацією суб'єктів ЗЕД до запровадження системи аналізу ризиків на підприємстві та митного

аудиту, а також надання доступу до потрібної для отримання сертифіката УЕО інформації; нерозвиненістю в Україні налагодженого міжнародного ланцюга поставок для переміщення товарів і транспортних засобів.

У 2014 р. Генеральна дирекція з оподаткування та митного союзу Європейської комісії розробила Інструкцію з УЕО, що мала на меті узагальнити особливості отримання статусу УЕО. Вона, зокрема, розкриває суть УЕО та їх категорії, особливості набуття статусу УЕО малими і середніми підприємствами, містить рекомендації для полегшення процедури отримання статусу УЕО для материнських та дочірніх компаній, а також рекомендації щодо моніторингу за економічними операторами, які мають статус УЕО [14].

Одним із першочергових кроків у сучасних умовах є потреба подальшого розвитку адміністративно-правового статусу УЕО в Україні, що мотивується, насамперед, підписанням Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. У ній, зокрема, визначено потребу запровадження відповідних умов щодо покращання економічних та торговельних відносин з метою поступової інтеграції України до внутрішнього ринку ЄС, у тому числі завдяки створенню поглибленої і всеохоплюючої зони вільної торгівлі [15]. Уникнення непотрібних або дискримінаційних навантажень на економічних операторів, запобігання шахрайству і надання подальшого сприяння економічним операторам, які мають високий рівень відповідності законодавству, вжиття необхідних заходів для відображення та виконання положень переглянутої Міжнародної конвенції про спрощення та гармонізацію митних процедур 1973 р., введення та застосування спрощених процедур для уповноважених трейдерів відповідно до об'єктивних та недискримінаційних критеріїв – це лише неповний перелік положень Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, які стосуються спрощення та сприяння торгівлі [15].

В Україні актуальними в сучасних умовах є дослідження: особливостей оцінювання фінансової платоспроможності та її відповідності вимогам заявників на отримання статусу УЕО, надання його малим і середнім підприємствам; проблем взаємного визнання УЕО (адже без цього взагалі зникають головні переваги отримання такого статусу).

Загалом нагальні питання імплементації положень законодавства ЄС до вітчизняного митного законодавства стосовно функціонування інституту УЕО в Україні слід вирішувати, насамперед, шляхом внесення змін до Кодексу. Ці законодавчі зміни мають передбачати:

- диференціацію критеріїв оцінювання підприємства залежно від виду спеціального спрощення, на яке претендує таке підприємство;
- можливість надання окремих спрощень митних процедур підприємствам, які не мають статусу УЕО, проте відповідають частині вимог для УЕО;
- можливість надання спрощень при транзитних переміщеннях товарів (у тому числі запровадження статусу уповноваженого вантажо-відправника та вантажоодержувача);

➤ впровадження управління ризиками на підставі попередньої інформації.

Поряд з цим стратегічними напрямами розвитку концепції УЕО в Україні є:

➤ введення в експлуатацію технічних систем, що забезпечують надання митницям попередньої інформації про товари і транспортні засоби, які будуть переміщуватися через митний кордон (перевізниками і/або іншими суб'єктами);

➤ забезпечення міжнародного обміну попередньою митною інформацією;

➤ удосконалення інфраструктури пунктів пропуску для реалізації принципу першочергового і безперешкодного проходження межі УЕО;

➤ функціонування систем реєстрації економічних операторів, сумісних з країнами, з якими Україна планує укладання міжнародних договорів про взаємне визнання УЕО;

➤ наявність в Україні достатньої кількості УЕО, яким взаємне визнання УЕО надасть право на привілеї в країнах, з якими укладатимуть відповідні договори;

➤ забезпечення взаємного визнання із зацікавленими країнами статусів УЕО «з надійності і безпеки» відповідно до Рамкових стандартів ВМО шляхом укладання відповідних міжнародних договорів.

Висновок. Гармонізація положень законодавства України та ЄС, які регулюють діяльність УЕО, створить підґрунтя для визнання іноземними митними адміністраціями сертифікатів УЕО, виданих українським підприємствам. Це дасть переваги українському бізнесу. Крім того, спрощення контрольних процедур для сумлінних підприємств зі статусом УЕО позитивно вплине на роботу митниць і дасть змогу сконцентрувати ресурси на більш ефективному контролі ризикових зовнішньоекономічних операцій. Взаємне визнання УЕО значно полегшує формування так званих уповноважених ланцюгів при поставках товарів. Митниця країни призначення розглядає товари зі значно меншим ризиком, що надходять на адресу свого УЕО від відправника, який має статус УЕО в країні відправлення. Взаємне визнання УЕО передбачає велику взаємну роботу країн-партнерів у двох напрямках: по-перше, слід зблизити критерії отримання статусу УЕО, а по-друге, забезпечити високий рівень довіри між митними службами країн, які мають намір погодитися на взаємне визнання УЕО.

Запровадження в Україні інституту уповноваженого економічного оператора є нововведенням у національному законодавстві, яке поклало початок принципово нового підходу до взаємодії митних адміністрацій і бізнесу. Узгодження національно-правових норм функціонування УЕО з міжнародними вимогами, установленими Митним кодексом Європейського співтовариства, дасть змогу перейти на нові принципи безпечної міжнародної торгівлі та сприятиме як надходженню іноземних товарів на національний ринок, так і безперешкодному поширенню українських

товарів на зарубіжні ринки. Тож робота над впровадженням інституту УЕО в Україні має продовжуватися відповідно до найкращих світових практик зі збереження балансу інтересів держави та бізнесу, з перспективою на визнання українських УЕО у майбутньому іншими державами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бережнюк І. Г. Митне регулювання України : національні та міжнародні аспекти : монографія / І. Г. Бережнюк. — Д. : АМСУ, 2009. — 543 с.
2. Пашко П. В. Митна безпека (теорія, методологія та практичні рекомендації) / П. В. Пашко. — ОАТ «Пласке», 2009. — 628 с.
3. Терещенко С. С. Міжнародні стандарти щодо статусу уповноваженого економічного оператора / С. С. Терещенко, Г. Д. Симонова, Г. О. Набло // Митна безпека. — 2013. — № 2. — С. 71–80.
4. Бережнюк І. Г. Збалансування функцій митних органів : полегшення торгівлі без загроз для зовнішньої безпеки держави / І. Г. Бережнюк, І. В. Несторишен, А. Ю. Очерет // Розробка механізму аналізу ризиків в контексті впровадження системи попереднього інформування про переміщення товарів та транспортних засобів через митний кордон : зб. тез наук.-практ. Інтернет-конф. (м. Хмельницький, 17 верес. 2015 р.). — Хмельницький : Держ. н.-д. ін-т митн. справи, 2015. — 60 с. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://dndims.com/upload/files/tezy_ryzyky_2015.pdf.
5. Прус Л. Р. Проблеми практичної реалізації інституту уповноважених економічних операторів в Україні / Л. Р. Прус // Митна безпека. — 2012. — № 1–2. — С. 19–24.
6. Білоус-Осінь Т. І. Процес становлення уповноваженого економічного оператора як суб'єкта митного права : міжнародний досвід / Т. І. Білоус-Осінь // Адміністративне право і процес. — 2014. — № 2 (8). — С. 181–189 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://aplaw.knu.ua/index.php/arkhiv-nomeriv/2-8-2014>.
7. Сергейчик В. О. Визначення статусу уповноваженого економічного оператора в Україні на сучасному етапі / В. О. Сергейчик // Вісн. Одес. нац. ун-ту. — 2013. — Т. 18, Вип. 1. — С. 90–97. — (Серія «Правознавство») [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vonu_prav_2013_18_1_13.pdf.
8. Вакульчик О. М. Кількісна оцінка якісних характеристик суб'єкта ЗЕД з метою надання статусу уповноваженого економічного оператора / О. М. Вакульчик, І. Д. Харламова // Вісн. Акад. митн. служ. України. — 2013. — № 1. — С. 12–23. — (Серія «Економіка»).
9. Веденєєв Є. Є. Інституціональний механізм функціонування уповноваженого економічного оператора / Є. Є. Веденєєв // Економіка розвитку. — 2014. — № 2. — С. 24–29 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/escr_2014_2_6.pdf.
10. Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур від 18 трав. 1973 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_643.
11. Рамкові стандарти безпеки та полегшення світової торгівлі : Рада Митного Співробітництва, Резолюція від 1 черв. 2005 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/976_003.
12. Про затвердження Митного Кодексу Співтовариства : Регламент Європейського парламенту та Ради ЄС від 23 квіт. 2008 р. № 450/2008 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://kompmp.rada.gov.ua/kompmp/doccatalog/id>.
13. Митний кодекс України : Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.

14. Theo Fletcher Authorised Economic Operator (AEO) programs : IBM's perspective // World Customs Journal [Electronic resource]. — Mode of access : http://www.Worldcustomsjournal.org/media/wcj/2007/2/authorizedeconomicoperator_aeo_programs_ibms_perspective.pdf.
15. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/984_011.

Стаття надійшла до редакції 08.04.2016.

Merezhko N., Kaluga N., Ocheret A. The institute of authorized economic operator in Ukraine.

Background. *In terms of euro-integration processes the introduction of such a system of customs control, which would allow to simplify foreign trade activities for entities, without threats to weaken the external security, becomes important for Ukraine. International customs model of public-private partnership is the concept of authorized economic operator (AEO).*

Analysis of recent researches and publications showed that the harmonization of regulatory framework for the functioning of AEO in Ukraine with international requirements has to be scrutinized.

The aim of the article – to define strategic directions of the development concept of authorized economic operator in Ukraine with regard to European integration priorities.

Materials and methods. *Research was conducted using scientific methods, systematic approach, theoretical generalization, comparison, analysis and synthesis.*

Results. *The research results showed that the development of international trade at the present stage is impossible without the active cooperation between customs authorities and participants of foreign economic activity. It was given an overall description of the main provisions of international concept of AEO. It was characterized by Innovations of Customs Code of Ukraine which regulate the introduction of the AEO Institute in Ukraine. It was considered the problematic issues of implementation of EU legislation to national customs legislation concerning the functioning of the Institute AEO and it was given recommendations for its solution.*

Conclusion. *Introduction in Ukraine of AEO Institute marked the beginning of a fundamentally new approach to the interaction between customs authorities and business. Harmonization of national legal norms for the functioning of the AEO with international requirements, established by the Customs Code of the European Community, will allow to pass to new principles of safe international trade and will promote as the flow of foreign goods to the national market so the free distribution of Ukrainian goods on foreign markets.*

Keywords: the authorized economic operator, customs authorities, special simplification, the SAFE Framework.

REFERENCES

1. Berezhnjuk I. G. Mytne reguljuvannja Ukrai'ny : nacional'ni ta mizhnarodni aspekty : monografija / I. G. Berezhnjuk. — D. : AMSU, 2009. — 543 s.
2. Pashko P. V. Mytna bezpeka (teorija, metodologija ta praktychni rekomendacii) / P. V. Pashko. — OAT «Plaske», 2009. — 628 s.
3. Tereshhenko S. S. Mizhnarodni standarty shhodo statusu upovnovazhenogo ekonomichnogo operatora / S. S. Tereshhenko, G. D. Symonova, G. O. Nablo // Mytna bezpeka. — 2013. — № 2. — S. 71–80.

4. Berezhnjuk I. G. Zbalansuvannja funkcij mytnyh organiv : polegshennja torgivli bez zagroz dlja zovnishn'oi' bezpeky derzhavy / I. G. Berezhnjuk, I. V. Nestoryshen, A. Ju. Ocheret // Rozrobka mehanizmu analizu ryzykiv v konteksti vprovadzhennja systemy poperedn'ogo informuvannja pro peremishhennja tovariv ta transportnyh zasobiv cherez mytnyj kordon : zb. tez nauk.-prakt. Internet-konf. (m. Hmel'nyc'kyj, 17 veres. 2015 r.). — Hmel'nyc'kyj : Derzh. n.-d. in-t mytn. spravy, 2015. — 60 s. [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu : http://dndims.com/upload/files/tezy_ryzyky_2015.pdf.
5. Prus L. R. Problemy praktychnoi' realizacii' instytutu upovnovazhenyh ekonomichnyh operatoriv v Ukraini / L. R. Prus // Mytna bezpeka. — 2012. — № 1–2. — S. 19–24.
6. Bilous-Osin' T. I. Proces stanovlennja upovnovazhenogo ekonomichnogo operatora jak sub'jekta mytnogo prava : mizhnarodnyj dosvid / T. I. Bilous-Osin' // Administratyvne pravo i proces. — 2014. — № 2 (8). — S. 181–189 [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu : <http://applaw.knu.ua/index.php/arkhiv-nomeriv/2-8-2014>.
7. Sergejchuk V. O. Vyznachennja statusu upovnovazhenogo ekonomichnogo operatora v Ukraini na suchasnomu etapi / V. O. Sergejchuk // Visn. Odes. nac. un-tu. — 2013. — T. 18, Vyp. 1. — S. 90–97. — (Serija «Pravoznvtvo») [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vonu_prav_2013_18_1_13.pdf.
8. Vakul'chuk O. M. Kil'kisna ocinka jakisnyh harakterystyk sub'jekta ZED z metoju nadannja statusu upovnovazhenogo ekonomichnogo operatora / O. M. Vakul'chuk, I. D. Harlamova // Visn. Akad. mytn. sluzh. Ukrainy. — 2013. — № 1. — S. 12–23. — (Serija «Ekonomika»)
9. Vjedjenjejev Je. Je. Instytucional'nyj mehanizm funkcionuvannja upovnovazhenogo ekonomichnogo operatora / Je. Je. Vjedjenjejev // Ekonomika rozvytku. — 2014. — № 2. — S. 24–29 [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecro_2014_2_6.pdf.
10. Mizhnarodna konvencija pro sproshhennja i garmonizaciju mytnyh procedur vid 18 trav. 1973 r. [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_643.
11. Ramkovi standarty bezpeky ta polegshennja svitovoi' torgivli : Rada Mytnogo Spivrobitnytva, Rezoljucija vid 1 cherv. 2005 r. [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu : http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/976_003.
12. Pro zatverdzhennja Mytnogo Kodeksu Spivtovarystva : Reglament Jevropejs'kogo parlamentu ta Rady JeS vid 23 kvit. 2008 r. № 450/2008 [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu : <http://kompmp.rada.gov.ua/kompmp/doccatalog/id>.
13. Mytnyj kodeks Ukrainy : Zakon Ukrainy vid 13.03.2012 № 4495-VI [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.
14. Theo Fletcher Authorised Economic Operator (AEO) programs : IBM's perspective // World Customs Journal [Electronic resource]. — Mode of access : http://www.Worldcustomsjournal.org/media/wcj/2007/2/authorizedeconomicoperator_aeo_programs_ibms_perspective.pdf.
15. Ugoda pro asociaciju mizh Ukrainoju ta Jevropejs'kym Sojuzom, Jevropejs'kym spivtovarystvom z atomnoi' energii' i i'hnimy derzhavamy-chlenamy [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu : http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/984_011.